

จดหมายข่าว

สารบัณฑิตยสถาน

สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๐

ปีที่ ๒๓

ฉบับที่ ๒๗๐

พฤศจิกายน ๒๕๕๖

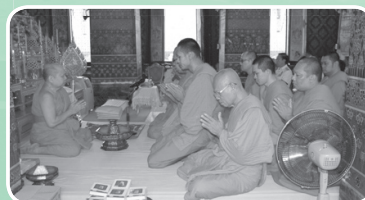
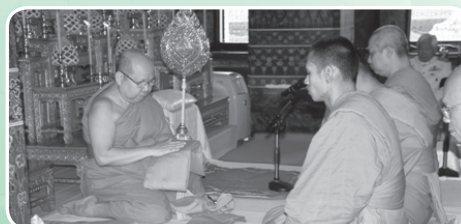
ISSN ๐๘๕๗-๗๐๖๔

ข่าวสารบัณฑิตยสถาน

*** ขอแสดงความยินดีในโอกาสที่ ศาสตราจารย์ ดร.พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตโต) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สันตต์ โจรนสุนทร นายกราชบัณฑิตยสถาน ได้รับคัดเลือกให้เป็น “บุคคลคุณภาพแห่งปี ๒๐๑๓” ของมูลนิธิสภากาชาดไทยและเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย โดยได้เข้ารับโล่เกียรติยศจาก พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์ องคมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ถนนวิภาวดีรังสิต เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

*** เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สันตต์ โจรนสุนทร นายกราชบัณฑิตยสถาน พร้อมด้วยราชบัณฑิต ภาคีสมาชิก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน ร่วมโดยเสด็จพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี ๒๕๕๖ ณ วัดเทพธิดาราม แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ

*** นางสาวกนกวลี ชูชัยยะ เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน พร้อมคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ราชบัณฑิตยสถานเดินทางไปศึกษาดูงาน “โครงการพัฒนาผู้บริหาร : การศึกษาดูงานนวัตกรรมจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการของราชบัณฑิตยสถาน” เมื่อวันที่ ๑๖-๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก จังหวัดเชียงใหม่

*** กองศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน จัดโครงการศึกษาดูงานแหล่งศิลปวัฒนธรรมในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประคอง นิฆมานเหมินท์ ราชบัณฑิต เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วย นางสาวกนกวลี ชูชัยยะ เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน และคณะกรรมการวิชาการของกองศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน ที่มีภารกิจในการสร้างองค์ความรู้ด้านภาษาและวรรณกรรม รวม ๔ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมโบราณศัพท์ คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมท้องถิ่นไทย ภาคเหนือ คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมท้องถิ่นไทย ภาคอีสาน และคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมท้องถิ่นไทย ภาคใต้ เดินทางไปศึกษาดูงานแหล่งศิลปวัฒนธรรมในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม ถึง ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัย ของราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกต่อที่ประชุมสำนัก

สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

๑ วันพุธที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

นายอนันต์ อนันตกุล ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีผลสัมฤทธิ์ของประเทศไทย** ความโดยสรุปว่า ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยมีมายาวนาน นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากขึ้น รัฐบาลที่ผ่านมามีหลายสมัยพยายามที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ใน พ.ศ. ๒๕๕๕ องค์การความโปร่งใสในนานาชาติ (Transparent International) ได้รายงานผลการสำรวจภาพลักษณ์คอร์รัปชันตามดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) ของประเทศในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่าประเทศไทยในอาเซียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอยู่และมีความรุนแรงค่อนข้างมาก

ในประเทศที่ประสบความสำเร็จ อันได้แก่ สิงคโปร์ ฮองกง และญี่ปุ่น มีมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งในรูปกฎหมายและไม่ใช้กฎหมาย รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น การเมืองมีเสถียรภาพต่อเนื่อง มีผู้นำที่ซื่อสัตย์สุจริต ประชาชนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองดี มีค่านิยมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีกฎหมายที่ให้อำนาจอย่างเพียงพอที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีภาคประชาชน ภาคเครือข่ายประชาสังคม หรือภาคเอกชนที่เข้มแข็งมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เจ้าหน้าที่ของรัฐมีรายได้มั่นคง มีประสิทธิภาพ ไม่ตกเป็นเหยื่อหรือร่วมทุจริตด้วย และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

ส่วนประเทศไทย ควรมีมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้ได้ผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

(๑) การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐของประเทศหรือเจ้าพนักงานขององค์กรระหว่างประเทศ การปรับปรุงโทษทรัพย์สิน การกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมในการควบคุมพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐภายหลังพ้นตำแหน่ง การกำหนดให้อายุความละเมิดหยุดลง และการจัดตั้งคณะกรรมการอัยการพิเศษคดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) การพัฒนาองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันให้มีความเป็นอิสระ ปลอดภัยจากการแทรกแซงของฝ่ายการเมือง

(๓) การส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาคสื่อมวลชน ร่วมกันต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันด้วยมาตรการลงโทษทางสังคม เช่น ไม่เลือกตั้งนักการเมืองที่เคยทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ซื้อขายสินค้าหรือบริการจากกิจการธุรกิจที่กระทำทุจริตคอร์รัปชัน สนับสนุนให้ภาคประชาชนหรือภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะเรื่องการกำหนดราคากลาง การจัดซื้อ จัดจ้าง ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในผลประโยชน์ส่วนรวม และศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ ปลูกฝังค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ส่วนรวม จิตสาธารณะ ให้แก่ทุกภาคส่วนของสังคม

(๔) รัฐบาลควรกำหนดนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่ดี มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีจิตสำนึกของการเป็นข้าราชการที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และปฏิบัติหน้าที่โดยใช้หลักธรรมาภิบาล เครือข่ายภาครัฐควรมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้หลักธรรมาภิบาลปฏิบัติราชการ

(๕) ภาคธุรกิจเอกชนต้องกำกับดูแลกิจการภายใต้หลักบรรษัทภิบาล และควรมีประมวลจริยธรรมของตน ภาคองค์กรอิสระและองค์กรตามรัฐธรรมนูญควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อบริหารการทำงานในเรื่องข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ความเชี่ยวชาญ เทคนิควิทยาการ บุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยี ภาคสื่อมวลชนควรมีการเผยแพร่ข่าวสารการทุจริตคอร์รัปชันของหน่วยงาน และการเฝ้าระวังพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ที่จะล่อว่าทุจริตคอร์รัปชัน และองค์กรด้านการศาสนา ต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต

(๖) การพัฒนากระบวนการยุติธรรม รวมทั้งการบังคับการให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ต้องกระทำด้วยความรวดเร็ว เทียบธรรม โปร่งใส ให้สาธารณชนยอมรับ

(๗) ผู้นำทางการเมือง นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นักบริหารระดับสูงทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต มีภาพลักษณ์ครบถ้วนการยกย่อง สรรเสริญ และไว้วางใจ ดำเนินชีวิตอย่างประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย รังเกียจการทุจริตคอร์รัปชัน และต้องบังคับบัญชาผู้คนในหน่วยงานของตนให้ตั้งใจปฏิบัติตนในหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ความผาสุกของประชาชน และความเจริญของประเทศชาติเป็นสำคัญ

๑ วันพุธที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

รศ. ดร.ชาย โพธิ์ลีตา ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **ความเหลื่อมล้ำในสังคม**

และผลกระทบ ความโดยสรุปว่า ความเหลื่อมล้ำคือสาเหตุสำคัญของปัญหาที่คุกคามความผาสุกของมนุษย์ทุกด้าน ฉะนั้น จึงต้องลดความเหลื่อมล้ำลงให้มีอยู่น้อยที่สุด รากเหง้าที่แท้จริงของความเหลื่อมล้ำซึ่งแสดงออกมาในรูปของการที่ประชาชนมีสิทธิและโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตไม่เท่ากัน อยู่ที่ระดับโครงสร้างต่าง ๆ ในสังคม ทั้งโครงสร้างที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่สำคัญคือโครงสร้างอำนาจที่รวมศูนย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ค้ำจุนระบบที่ไม่ส่งเสริมการกระจายสิทธิและโอกาสอย่างทั่วถึง จึงจำเป็นต้องแก้ไขการกระจายอำนาจ

การแก้ไขในระดับโครงสร้างไม่สามารถทำได้ในเวลาอันสั้น ซึ่งรัฐต้องดำเนินการอย่างจริงจังทั้งในการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม ให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางมีส่วนร่วมในโอกาสทางรายได้มากขึ้น ในด้านการศึกษา รัฐควรกระจายโอกาสและงบประมาณลงไปในระดับพื้นฐานให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในระดับล่างมีส่วนร่วมที่เป็นธรรม ในด้านแรงงาน ความเหลื่อมล้ำอาจลดลงได้ด้วยการประกันสิทธิและโอกาสของแรงงาน ปรับค่าจ้างที่เหมาะสมและสิทธิประโยชน์ที่พึงได้ในด้านสุขภาพ แม้ว่าประชากรในประเทศไทยประมาณร้อยละ ๙๗ จะมีระบบประกันสุขภาพอย่างใดอย่างหนึ่งที่สามารถได้รับบริการเมื่อเจ็บป่วย แต่ก็ยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างบริการในระบบที่แตกต่างกันอยู่น้อย ทั้งหมดนี้ควรได้รับการปฏิรูปเพื่อลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำในคุณภาพของบริการ

ท้ายที่สุด การพัฒนาที่เน้นความเติบโตทางเศรษฐกิจจนเกินไปอาจเป็นการเพิ่มระดับความเหลื่อมล้ำในสังคมให้สูงขึ้นโดยไม่ตั้งใจ ดังนั้น นโยบายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่จะให้ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในความเติบโตมากขึ้น ก็อาจช่วยลดความเหลื่อมล้ำลงได้ ความแตกต่างของมนุษย์ ความเหลื่อมล้ำในด้านสิทธิและโอกาสที่จะเข้าถึงทรัพยากรสำหรับการดำรงชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่โครงสร้างและระบบทำให้เกิดขึ้น ดังนั้น การปฏิรูปโครงสร้างและปฏิรูประบบสังคมอย่างรอบคอบจึงเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่จะลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้

รศ. วุฒิชัย มูลศิลป์ ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **มหานนิกรสโมสรสมมุต**

พระราชพิธีการสืบสันตติวงศ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ. ๒๓๒๕-๒๔๒๙ ความโดยสรุปว่า ในปลาย พ.ศ. ๒๓๒๗ เมื่อประเทศอยู่ในภาวะอันตรายต่อการสูญเสียเอกราช เพราะการคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก กลุ่มเจ้านายและข้าราชการที่เป็นราชบุตรและรับราชการในทวีปยุโรป ได้ร่วมกันร่างคำกราบบังคมทูลถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ถึงภาวะของไทยที่ชาติจักรวรรดินิยมตะวันตกอาจใช้เป็นข้ออ้างเพื่อคุกคามไทยได้ และหนึ่งในนั้นคือ พระราชประเพณีที่ไม่ชัดเจนในการสืบราชสมบัติที่เรียกว่า มหานนิกรสโมสรสมมุต หรือ เอนกชนนิกรสโมสรสมมุต

พระราชประเพณีมหานนิกรสโมสรสมมุตเป็นลักษณะพิเศษในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจสูงสุด โดยพระราชทานอำนาจให้พระบรมวงศานุวงศ์ ร่วมกันเลือกเจ้านายที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด ขึ้นครองราชสมบัติได้ เป็นการเปิดกว้างกว่าการตั้งอุปราชหรือวังหน้าที่ดำเนินมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเป็นเวลาหลายร้อยปีได้

การเลือกพระเจ้าแผ่นดินเริ่มมีขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และมาชัดเจนจนเป็นพระราชประเพณีในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระ

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทำให้ได้พระมหากษัตริย์ที่ทรงทำคุณประโยชน์แก่บ้านเมือง และพลกนิกรอย่างใหญ่หลวง แต่พระราชประเพณีนี้เริ่มมีปัญหาเมื่อขุนนางที่มีอำนาจมากได้มีบังคับให้มีการเลือกอุปราชหรือวังหน้าสมัยรัชกาลที่ ๕ จนเป็นสาเหตุทำให้เกิดความระแวงขัดแย้งระหว่างวังหลวงกับวังหน้า จนเกิดเป็นวิกฤตการณ์ที่ต่างชาติอาจเข้าแทรกแซงได้

ดังนั้น กลุ่มเจ้านายและข้าราชการจึงได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวให้ทรงเปลี่ยนแปลงและมีประเพณีที่แน่นอนชัดเจนในการสืบราชสมบัติ จึงทรงยุบตำแหน่งอุปราชหลังจากกรมพระราชวังบวรวิไชยชาญทิวงคตใน พ.ศ. ๒๔๒๘ และปีถัดมาทรงสถาปนาตำแหน่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เป็นตำแหน่งรัชทายาทที่ชัดเจน คล้ายกับสมเด็จพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นพระราชโอรสองค์ใหญ่ เป็นการย้อนไปหารูปแบบสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อยู่ทอง)

พระราชประเพณีการสืบราชสมบัติมีการทำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกฎหมายตราว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พุทธศักราช ๒๔๖๗ ที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง “สมมติ” เจ้านายพระองค์ใดเป็นรัชทายาทได้ และในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๓๔ มีการกำหนดว่า ผู้สืบราชสมบัติเป็นพระราชธิดาก็ได้ โดยความเห็นชอบของรัฐสภา ซึ่งยังปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๐)

๑ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. ดร.สิทธิ บุตรอินทร์ *ภาคีสมาชิก* บรรยายเรื่อง *มัชฌิมนิยาม* ความโดยสรุปว่า *มัชฌิมนิยาม* เป็นหนึ่งในคุณลักษณะพิเศษของระบบปรัชญามัชฌิมนิยาม ทั้งแนวตะวันออกและตะวันตก เป็นวิถีสายกลางที่เชื่อมซีกโลกตะวันตกและตะวันออกทั้งทางคตินิยมและวัฒนธรรมให้ผสมผสานกลมกลืนกลายเป็นโลกไร้พรมแดนแห่งเอกภาพสมภาพ และภราดรภาพ ซึ่งหมายรวมถึง ความเป็นกลาง ความเที่ยงธรรม ความยุติธรรม ความพอดี พอเพียง คุณภาพ ความพอประมาณ ลงตัว และความเหมาะสม

มัชฌิมนิยาม แบ่งเป็น ๑) ปรัชญา ๒) สายหลัก ได้แก่ ปรัชญาวัตถุนิยม และปรัชญาจิตนิยม ๒) สูตรมัชฌิมนิยาม และ ๓) มัชฌิมนิยามทางสังคมและการเมือง ดังนี้

ปรัชญาวัตถุนิยม (materialism) มีใจความสรุปว่า ชีวิตมนุษย์ปรุงแต่งขึ้นด้วยร่างกายและจิตใจที่จริง แต่จิตใจเป็นผลิตผลของร่างกาย สุขารมณ์คือความสุขสูงสุดและทรงคุณค่าสูงสุดที่มีมวลมนุษย์พึงต้องแสวงหา ส่วนปรัชญาจิตนิยม (idealism) มีใจความสรุปว่า เหนือโลกที่ปรากฏต่อประสบการณ์นี้ ยังมีโลกแห่งมโนคติ หรือแม่พิมพ์หรือแม่แบบ ที่มีความสมบูรณ์และนิรันดร์ โลกนี้จึงมีอยู่ไม่จริงตามที่มนุษย์เข้าใจกัน มนุษย์ร่วมถึงคุณค่าแห่งความรู้ความจริงและความถูกต้องดีงามล้วนล้วนแบบมาจากโลกแห่งแม่พิมพ์ทั้งสิ้น

สูตรมัชฌิมนิยามซึ่งอาริสโตเติลได้วิเคราะห์และประสานระหว่างปรัชญาวัตถุนิยมกับปรัชญาจิตนิยมมาสังเคราะห์เข้ากันให้กลมกลืนกัน ตามทรรศนะนี้ การอยู่เป็นสุขมีลักษณะเทียบได้กับความอิ่มในอาหาร ความรู้สึก ความพอดีพอประมาณ จึงกำหนดได้ไม่เท่ากัน ความเป็นกลาง ที่เรียกว่า อารยวิถีแนวมัชฌิมนิยามกรีก หมายถึง ความพอประมาณ ความพอดี ความได้คุณภาพ ความลงตัว ความสมเหตุสมผล ความพอเหมาะพอควร ความสมบูรณ์ ความไม่ขาดไม่เกิน และอื่น ๆ วิถีชีวิตที่ดีที่ประเสริฐ คือ วิถีชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริงปัจจุบันที่เราต้องเกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความหลุดพ้นทางจิตวิญญาณและอยู่เพียงลำพัง เข้าใจความต้องการและจุดหมายแท้จริงของตนกับผู้อื่นในมิติแห่งมิตรภาพ และรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ความเป็นมนุษย์อย่างมีคุณภาพ

ส่วนมัชฌิมนิยามทางสังคมและการเมืองถือว่า การมีชีวิตเป็นปัจเจกบุคคลอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์อื่นในสังคมแต่เกิดจนตาย มีมิตรภาพที่ดีที่เหมาะสมระหว่างกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และคุณประโยชน์ร่วมกัน มีสำนึกที่ดีต่อกัน มีความเข้มแข็งทางจริยธรรม เข้าใจและเข้าใจถึงสิ่งที่ดีงามสำหรับตนเองและเพื่อนมนุษย์

มัชฌิมนิยาม ปรัชญาจีนเป็นมรดกทางปัญญาล้ำค่าของจีนที่ได้ปลุกฝัง หล่อหลอม กำหนด และหลอมรวมเข้าเป็นวิถีชีวิตแบบจีน ปรัชญาจีน หมายรวมถึง วิชาวิถีชีวิตมนุษย์อันเป็นองค์รวมแห่งความรู้สึกรู้ใจ จิตใจ สติปัญญา ความฉลาด ความเชื่อ และแนวทางประพฤติปฏิบัติ ผ่านกระบวนการสะสม รวบรวมประสบการณ์ นำมาครุ่นคิด ไตร่ตรอง กลับรื้อฟื้นเป็นองค์ความรู้กับคุณธรรม ดำเนินชีวิตอย่างสงบสุขตามวิถีสายกลาง มีความพอดี พึ่งพาตนเอง และยืนหยัดในเหตุผล

มัชฌิมนิยามอินเดีย มีปรัชญา ๓ ระบบหลักคือ ๑) จิตนิยม-เทวนิยม ตามสายคัมภีร์พระเวท ๒) วัตถุนิยม-บริโคนิยม-สุขารมณ์นิยม หรือกามสุขนิยม ตามสายจารวากะ และ ๓) มัชฌิมนิยาม-มัชฌิมนิยาม-เหตุผลนิยม ตามสายพุทธปรัชญา ซึ่งในพุทธ-

ปรัชญา คุณลักษณะเด่นที่สุดคู่กันคือ มัชฌิมนิยามในลักษณะเป็นหลักการ และมัชฌิมนิยามในลักษณะเป็นแนวทาง วิธีการ ฤชาวิธี หรือมรรควิธีสำหรับการพัฒนาชีวิตและดำเนินชีวิตในทุกด้าน เพื่อให้มนุษย์บรรลุถึงมุ่งหมายคือประโยชน์สุขที่ถูกต้องดีงามและมีเหตุผล

ตามระบอบธรรมาธิปไตยแนวมัชฌิมนิยามพุทธนี้ ผู้นำรับผิดชอบปกครองบริหารครึ่งแรกในสังคมมนุษย์ได้มาโดยวิธีการพร้อมเงื่อนไขแห่งสัญญาประชาคมที่ปวงชนสมัครใจและยินยอมร่วมกันทำขึ้น ดังนั้น ผู้นำในอุดมคติ คือ ผู้นำที่รัฐบาลในการปกครองบริหารประเทศ เช่น ราชา กษัตริย์ ประมุข ผู้นำหรือคณะผู้นำ ควรต้องทรงคุณสมบัตพิเศษตามหลักสูตรผู้นำระบอบธรรมาธิปไตย ๑๐ ประการที่เรียกว่า ทศพิธราชธรรม อันเป็นแก่นและหัวใจคุณสมบัตของผู้นำปกครองบริหารประเทศ

๑ วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. สฤษดิ์ สุวังบุตร *ภาคีสมาชิก* บรรยายเรื่อง *อีวา เบราน์ ผู้หญิงของฮิตเลอร์*

ความโดยสรุปว่า เมื่ออดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองใน ค.ศ. ๑๙๓๓ และดำเนินนโยบายสร้างจักรวรรดิไรค์ที่ ๓ เขาประกาศต่อสาธารณชนว่า เขาได้แต่งงานกับเยอรมันนีและชีวิตทั้งหมดเป็นของประเทศชาติ คำประกาศดังกล่าวมีส่วนทำให้ชาวเยอรมันชื่นชอบฮิตเลอร์มากขึ้นและผู้หญิงเยอรมันซึ่งเป็นฐานเสียงสำคัญของเขาก็ก้าวไกลและบูชาเขาอย่างมาก ฮิตเลอร์ได้เรียกร้องให้ผู้หญิงทำหน้าที่เป็นภรรยาและมารดาที่ดี ภาพลักษณ์ที่ฮิตเลอร์สร้างขึ้นและข้อเรียกร้องต่อผู้หญิงให้มีบทบาทในครัวเรือนดังกล่าวทำให้ฮิตเลอร์ต้องปกปิดความสัมพันธ์ที่มีต่ออีวา เบราน์ เขาพบอีวาใน ค.ศ. ๑๙๓๕ ขณะที่อีวาอายุ ๑๗ ปี และฮิตเลอร์อายุ ๔๐ ปี อีวาจากครอบครัวคาทอลิก เธอไม่ใช่คนสวยแต่น่ารักและลึกลับ ฮิตเลอร์ชอบเธอเมื่อแรกเห็นและความสัมพันธ์ของทั้งคู่พัฒนาขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป หลังจากทั้งคู่ทะเลาะกัน ฮิตเลอร์หลงรักเสียชีวิต อีวาได้เข้ามาแทนที่เกิลี เธอทำให้ฮิตเลอร์ผ่อนคลายและมีความสุข แม้ฮิตเลอร์พยายามปิดบังความสัมพันธ์ระหว่างเขากับอีวาเป็นความลับ แต่ในกลุ่มวงในพรรคนาซีก็ยอมรับว่าอีวาคือคนสำคัญของฮิตเลอร์ อีวาเป็นคนฉลาดและเธอรู้ดีว่าจะรักษาสุขภาพของเธอให้มั่นคงได้อย่างไร เธอกำจัดคู่แข่งด้วยวิธีการอันแยบยลและวางตัวในการติดต่อกับกลุ่มคนวงในของฮิตเลอร์จนทำให้เธอเป็นที่เกรงใจและเป็นที่ยอมรับในที่สุด

ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๓๙-๑๙๔๔ ซึ่งเยอรมนีกำลังสงคราม ฮิตเลอร์กับอีวาผูกพันกันมากขึ้น เมื่อเยอรมนีเริ่มพ่ายแพ้ในสงคราม อีวาปฏิเสธที่จะแยกตัวจากฮิตเลอร์และตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตร่วมกับเขาในบังเกอร์ใต้ดินโดยขอตายเคียงคู่กับเขา ทั้งคู่แต่งงานกันในวันที่ ๒๙ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ อีวา เบราน์ ซึ่งมีสถานะ “ภรรยาลับ” นานกว่า ๑๖ ปี ได้มีสุขภาพที่แน่นอนในฐานะ “นางฮิตเลอร์” อีวาได้พิสูจน์ให้ฮิตเลอร์เห็นว่าในขณะที่คนใกล้ชิดเขาหนีหายไป มีเธอเพียงคนเดียวที่จงรักภักดีและซื่อสัตย์ต่อเขา เมื่อชีวิตใกล้จะถึงจุดจบฮิตเลอร์จึงแต่งงานกับอีวาด้วยเหตุผลว่าเธอได้มอบน้ำใจและมิตรภาพอันแท้จริงให้เขาลดหลายปี ทั้งเด็มนใจที่จะตายพร้อมกับเขาในฐานะภรรยาคนทั้งสองได้ก่ออัตวินิบาตกรรมในเวลาต่อมา อีวาได้พิสูจน์ตนเองให้เป็นที่ประจักษ์ว่าเธอคือผู้หญิงคนเดียวของฮิตเลอร์

สำนักวิทยาศาสตร์

๑ วันพุธที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. ดร.ชิตชนก เหลือสินทรัพย์ *ภาคีสมาชิก* บรรยายเรื่อง *วิธีการแบ่งกลุ่มข้อมูลในกรณีที่มีจำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน*

ความโดยสรุปว่า ปัญหาหนึ่งที่มักพบในการสอนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้รู้จำจากข้อมูลที่สอนก็คือ จำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่มมักมีจำนวนไม่เท่ากัน ขณะที่คอมพิวเตอร์กำลังเรียนรู้ คอมพิวเตอร์จะใช้ตัววัดความถูกต้องของการเรียนรู้โดยการวัดค่าความแตกต่างของผลที่คอมพิวเตอร์คำนวณออกมาในขณะที่สอน กับผลที่ต้องการให้คอมพิวเตอร์แสดงจริงจากข้อมูลที่สอน โดยทั่วไปแล้ว กลุ่มข้อมูลที่มีจำนวนมากจะมีค่าผิดพลาดจากการวัดมากกว่ากลุ่มข้อมูลที่มีจำนวนน้อยกว่า ในกรณีนี้คอมพิวเตอร์จะพยายามปรับลดความผิดพลาดในกลุ่มข้อมูลที่มีจำนวนข้อมูลมาก่อน ดังนั้น คอมพิวเตอร์จึงมักให้คำตอบที่ถูกต้องในกลุ่มข้อมูลที่มีจำนวนมากเสมอ ปัญหาจำนวนข้อมูลไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่มข้อมูลนี้ปรากฏอยู่จริงในหลาย ๆ สาขา เช่น ในทางการแพทย์ จำนวนข้อมูลของผู้ป่วยจะมีมากกว่าจำนวนข้อมูลของผู้ไม่ป่วย การแก้ปัญหานี้ทำโดยวิธีการลดจำนวนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแบ่งกลุ่มข้อมูลลง โดยเก็บเฉพาะข้อมูลที่อยู่ขอบของกลุ่มข้อมูลด้วยตัววัดระยะทางแบบ Hausdorff's และใช้วิธีการประมาณขนาดของกลุ่มข้อมูลล่วงหน้าเพื่อครอบคลุมข้อมูลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยวิธี Bootstrapping ผลการทดลองด้วยตัวอย่างต่าง ๆ

พบว่าวิธีที่เสนอนี้ให้ผลความถูกต้องมากกว่าวิธีอื่นอย่างชัดเจน

๑ วันพุธที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. ดร.ปริดา วิบูลย์สวัสดิ์ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **อนาคตของการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์** ความโดยสรุปว่า ประเทศไทยต้องการกำลังผลิตไฟฟ้าเพิ่มอีกประมาณ ๒๐,๐๐๐ เมกะวัตต์ ภายใน ๑๐ ปี แก๊สธรรมชาติยังคงเป็นแหล่งพลังงานหลักในการผลิตไฟฟ้า การประเมินศักยภาพกำลังผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่เป็นไปได้ในพื้นที่ทั่วประเทศกว่าสิบแห่ง ได้แสดงว่าศักยภาพจากพลังลมและพลังน้ำขนาดเล็กมีมากกว่า ๔,๐๐๐ และ ๒,๐๐๐ เมกะวัตต์ การผลิตไฟฟ้าจากขยะเทศบาลและของเหลือทิ้งจำนวนมากจากการเกษตร จะมีศักยภาพของกำลังผลิตไฟฟ้าในประเทศเพิ่มขึ้นได้มาก ถ้ามีการทบทวนส่วนเพิ่มราคาซื้อไฟฟ้าที่ยังไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน

พลังงานนิวเคลียร์น่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งในระยะยาว เนื่องจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์รุ่นปัจจุบันมีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงมาก ทั้งในการผลิตไฟฟ้าและลดแก๊สเรือนกระจกซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ หลายประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ได้วางแผนใช้โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น จีนและอินเดียได้วางแผนเพิ่มโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขึ้นอีกมาก และบางประเทศในอาเซียนได้มีแผนติดตั้งโรงไฟฟ้านิวเคลียร์แล้ว

ภายในประมาณ ๑๐ ปี แหล่งพลังงานในประเทศทั้งแก๊สธรรมชาติและพลังงานหมุนเวียน จะได้รับการพัฒนาเข้ามาจนเหลือศักยภาพที่คุ้มค่า เนื่องจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์มีต้นทุนการผลิตไฟฟ้าต่ำ และมียูเรเนียมสำรองอยู่อีกมากในโลก ประเทศไทยน่าจะเริ่มเตรียมงานเพื่อใช้โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดเล็กหลังจากนั้น ปัจจุบันโรงไฟฟ้านิวเคลียร์มีทั้งขนาดเล็กและเล็กมากให้เลือกใช้จากหลายประเทศ ส่วนโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดใหญ่ คงจะต้องใช้เวลาเตรียมงานและดำเนินการไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี

ถ้าเพิ่มกำลังผลิตไฟฟ้าจากการใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงโดยตรงด้วยเทคโนโลยีปัจจุบัน แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งเป็นแก๊สเรือนกระจกหลักที่ปล่อยออกจากโรงไฟฟ้าก็จะสูงมากขึ้นด้วย เทคโนโลยีถ่านหินสะอาดต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนน่าจะมีความคุ้มค่าและการยอมรับเป็นทางเลือกที่ดีในไม่ช้า ถึงแม้เทคโนโลยีเซลล์แสงอาทิตย์ในปัจจุบันยังมีต้นทุนการผลิตไฟฟ้ายังสูงเกินไปในการป้อนเข้าสายส่ง แต่การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเซลล์แสงอาทิตย์หลายชนิดรวมทั้งเซลล์แสงอาทิตย์ชีวภาพน่าจะช่วยลดต้นทุนการผลิตไฟฟ้าลงจนคุ้มค่าได้ในอนาคต

๑ วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. ดร.สวัสดิ์ ดันตระรัตน์ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **โทรทัศน์ดิจิทัล** ความโดยสรุปว่า นับตั้งแต่การทดลองส่งภาพเคลื่อนไหวโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ในห้องทดลองโดย John Logie Baird ชาวสกอต เมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๕ ระบบโทรทัศน์ได้มีการวิวัฒนาการอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่การแพร่ภาพโทรทัศน์ขาวดำ ไปเป็นโทรทัศน์สี ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณภาพที่เป็นสัญญาณแอนะล็อก การวิวัฒนาการไม่ได้หยุดยั้งเพียงนั้น มนุษย์ยังมีความต้องการภาพที่คมชัดขึ้น จึงได้มีการพัฒนาโทรทัศน์ที่มีความชัดสูง (High Definition Television - HDTV) ซึ่งต้องใช้แถบความถี่ที่กว้างขึ้นในการแพร่ภาพ อนึ่ง ความก้าวหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์ดิจิทัล ทำให้มีการวิจัยและพัฒนาโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นการเข้ารหัสภาพเคลื่อนไหว (source coding) ที่จะแพร่ภาพให้อยู่ในรูปของสัญญาณดิจิทัล และมีการประมวลสัญญาณต่าง ๆ ก่อนจะส่งโดยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าผ่านสายอากาศ ในระยะแรกสัญญาณดิจิทัลได้มีอัตราบิต (bit rate) สูง ซึ่งหมายถึงการต้องใช้แถบความถี่ (bandwidth) ในการส่งกว้างกว่าระบบแอนะล็อก งานวิจัยด้านการเข้ารหัสภาพเคลื่อนไหว ที่นำการรับรู้ภาพและเสียงของมนุษย์มาปรับใช้ในการเข้ารหัส ประกอบกับความก้าวหน้าทางด้านการประมวลสัญญาณดิจิทัล เพื่อต่อสู้กับสิ่งรบกวนที่เป็นปรกซ์ต่อการส่งสัญญาณ ทำให้ระบบโทรทัศน์ดิจิทัลปัจจุบันมีความคมชัดสูง และใช้แถบความถี่น้อยกว่าระบบโทรทัศน์แอนะล็อก จึงเป็นการประหยัดแถบความถี่ ทำให้สามารถส่งช่องโทรทัศน์ได้มากขึ้น หรือนำความถี่ที่ประหยัดได้ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น

โทรทัศน์ดิจิทัลปัจจุบันที่ใช้งานกันทั่วไปมีอยู่ ๔ ระบบ คือ ระบบ ATSC (Advanced Television System Committee) ซึ่งใช้ในประเทศอเมริกาเหนือและอเมริกากลางเป็นหลัก ระบบ DVB (Digital Video Broadcasting) ซึ่งใช้ในประเทศยุโรปเป็นหลัก ระบบ ISDB (Integrated Services Digital Broadcasting) ซึ่งใช้ในประเทศญี่ปุ่นและอเมริกาใต้เป็นหลัก และระบบ DTMB (Digital Terrestrial Multimedia Broadcasting) ซึ่งใช้ในประเทศจีนเป็นหลัก ทั้งนี้ มีหลายประเทศที่ได้

เปลี่ยนจากระบบแอนะล็อกเป็นระบบดิจิทัลโดยสมบูรณ์แล้ว และมีอีกหลายประเทศที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่าน กล่าวคือ มีการแพร่ภาพทั้ง ๒ ระบบ โดยมีการกำหนดวันที่แน่นอนที่จะยกเลิกระบบแอนะล็อก

สำหรับประเทศไทยนั้น กสทช. ได้กำหนดให้มีการเริ่มแพร่ภาพระบบดิจิทัลอย่างเป็นทางการใน พ.ศ. ๒๕๕๔ และกำหนดการยกเลิกระบบแอนะล็อกใน พ.ศ. ๒๕๖๓ กสทช. กำหนดว่าจะมีช่องโทรทัศน์ดิจิทัลจำนวน ๔๔ ช่อง แบ่งเป็นช่องบริการธุรกิจ ๒๔ ช่อง ช่องสาธารณะ ๑๒ ช่อง และช่องบริการชุมชน ๑๒ ช่อง ปัจจุบัน กสทช. กำลังดำเนินการเปิดประมูลช่องบริการธุรกิจ ๒๔ ช่อง โดยแบ่งเป็น หมวดทั่วไปความชัดสูง (High Definition - HD) ๗ ช่อง หมวดทั่วไปความชัดมาตรฐาน (Standard Definition - SD) ๗ ช่อง หมวดข่าวและสารประโยชน์ความชัดมาตรฐาน ๗ ช่อง และหมวดเด็กและเยาวชนความชัดมาตรฐาน ๓ ช่อง กสทช. จะพิจารณาผลการประมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ.กิตติคุณ อรุณ ชัยเสรี ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **หลังคาเปลือกบาง** ความโดยสรุปว่า อาคารที่มีหลังคาช่วงกว้างมาก ๆ โดยไม่มีเสาดั้งขวางภายใน ปรกติมักใช้โครงสร้างพิเศษชนิด ๓ มิติ ที่ไม่ใช่ระบบพื้น-คาน-เสาธรรมดา หลังคาเปลือกบางเป็นโครงสร้าง ๓ มิติ ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีรูปร่างแตกต่างกันไป การเลือกใช้รูปแบบใดขึ้นอยู่กับความต้องการในการใช้งาน ว่าจะยอมให้หลังคาสูงได้ ลักษณะภูมิประเทศและลมฟ้าอากาศรอบบริเวณที่จะสร้าง ตลอดจนงบประมาณค่าก่อสร้าง หลังคาเปลือกบางปรกติมักหมายถึงหลังคาคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีมิติหนึ่งน้อยกว่าอีก ๒ มิติ มาก ๆ เช่น ช่วง ๓๐ เมตร x ๓๐ เมตร มีความหนาของคอนกรีตเพียง ๐.๑๐ เมตร เพราะในการคำนวณออกแบบ ส่วนใหญ่จะใช้ทฤษฎีเมมเบรน (membrane theory) ซึ่งมีแต่แรงดึงในเมมเบรน ส่วนแรงอัดจะรับด้วยคานขอบซึ่งทำหน้าที่ถ่ายแรงลงสู่ฐานราก แต่ถ้าใช้ความหนามากจะเกิดแรงดัดขึ้น ซึ่งไม่เป็นไปตามทฤษฎี ข้อเสียเปรียบของหลังคาเปลือกบางคอนกรีต คือ การสร้างแบบสำหรับหล่อคอนกรีตต้องมีค้ำยันสูงยากในการสร้าง ยกเว้นเปลือกบางชนิด hyperbolic paraboloid แต่ถ้าเป็นโครงสร้างชนิดโครง ๓ มิติ (space frame หรือ space truss) มักใช้โครงที่ทำด้วยท่อเหล็กหรือเหล็กกล่องรูปพรรณ สามารถประกอบบนพื้นชั้นล่างจนเสร็จเรียบร้อยแล้วใช้อุปกรณ์ยกโครงสร้างที่สร้างเสร็จแล้วนั้น ขึ้นวางบนที่รองรับที่ทำเตรียมไว้แล้วจะทำงานที่เรียบร้อย สร้างได้เร็ว อย่างไรก็ตาม หลังคาเปลือกบางซึ่งทำด้วยคอนกรีตก็ยังเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ เพราะรูปร่างสวยงาม สามารถพลิกแพลงได้หลายรูปแบบ เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของแต่ละอาคาร

สำนักศิลปกรรม

๑ วันอังคารที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

นายจุลทัศน์ พยาฆรานนท์ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **งานประดับกระจกในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์** ความโดยสรุปว่า งานประดับกระจกเป็นงานหัตถศิลป์ประเภทหนึ่ง เมื่อนำกระจกสีขาวและกระจกสีต่าง ๆ มาประดับเข้ากับงานฉันทนศิลป์บางงานดูคล้ายประดับด้วยอัญมณี และเป็นการเสริมคุณภาพของงานฉันทนศิลป์

งานประดับกระจกในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง ปรากฏเป็นหลักฐานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ใช้ประดับตกแต่งศาสนสถานปูชนียวัตถุ และเครื่องอุปโภคต่าง ๆ โดยการตัดแบ่ง ฉีกจนกระจกออกเป็นชิ้นย่อย ๆ เป็นลายเรขาคณิต ที่ต่างจากช่างไทยตัดคือ เป็นเส้นโค้ง และรูปร่างไปไม่ ใช้ “สมุก” และ “เทือกกรัก” ตัดกระจกประดับพื้นชนิดต่าง ๆ งานประดับกระจกจากจำแนกรูปแบบและวิธีการออกแบบตามลักษณะของงานด้วยการเปรียบเทียบกับภาษาช่างไทยเป็น ๔ ลักษณะ

ศ. ดร.ประคอง นิมนานเทมินทร์ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **อักษรไท : อัตลักษณ์และเครื่องมือสืบทอดพระพุทธศาสนาของคนไท** ความโดยสรุปว่า กลุ่มชนที่พูดภาษาตระกูลไทหรือเคยพูดภาษาตระกูลไทซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ประเทศไทยอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมทั้งลาวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น หลายกลุ่มมีตัวอักษรของตนเองใช้ ศ. ดร.ประเสริฐ ณ นคร ผู้เชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์ไทได้แบ่งกลุ่มตัวอักษรของคนไทออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มอักษรไทอาหม กลุ่มอักษรไทพวน และกลุ่มอักษรธรรม และได้แสดงความคิดเห็นว่าการแบ่งกลุ่มคนไทตามตัวอักษรที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องราวของชนชาติไทอีกแนวหนึ่ง จากประสบการณ์ของผู้บรรยายที่ได้ศึกษาวรรณกรรมของชนชาติไทและเก็บข้อมูล

ภาคสนามในถิ่นที่อยู่ของชนชาติไทยหลายกลุ่ม ทำให้ได้ข้อสังเกตว่า ตัวอักษรนับเป็น เครื่องแสดงอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของคนไท การมีตัวอักษรใช้ทำให้คนไทยมีความภาคภูมิใจ เพราะตัวอักษรแสดงให้เห็นว่าคนไทยมีความเจริญ มีอารยธรรมมาแต่โบราณ คนไทยที่มีตัวอักษรใช้แต่ไม่ได้นับถือพุทธศาสนา เช่น ไทยดำ ไทยขาว ใช้ตัวอักษรของตน บันทึกลึงต่าง ๆ ได้แก่ ตำนานความเป็นมาของโลกและสรรพสิ่ง ตำนานการสร้างบ้านแปลงเมือง พงศาวดาร บทสวดในพิธีกรรม ฤกษ์ยามสำหรับประกอบพิธีกรรมและการทำมาหากิน และตำรายา เอกสารตัวเขียนที่บันทึกลึกลงเหล่านี้ล้วนเป็นสมบัติที่มีค่ายิ่งของกลุ่มชนดังกล่าว ส่วนคนไทยที่นับถือพระพุทธศาสนา นอกจากใช้ตัวอักษรบันทึกเรื่องราวดังกล่าวแล้ว ยังใช้บันทึกเรื่องราวทางพระพุทธศาสนา เช่น พุทธประวัติ ประวัติพระสาวก พระอภิธรรม นิบาตชาดก ชาดกจากปัญญาชาดก ชาดกพื้นบ้านที่แต่งขึ้นในท้องถิ่น ตำนานพระธาตุเจดีย์ ตำนานพระพุทธรูป ตำนานพระพุทธรูปและ อานิสสงส์ต่าง ๆ คนไทยที่นับถือพุทธศาสนาให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างและอนุรักษ์พระธรรมคัมภีร์ทางพุทธศาสนา แม้มีอุปสรรคด้านการเมืองการปกครองในบางสมัย แต่ผู้รู้ก็พยายามสืบทอดโดยการคัดลอกต่อ ๆ กันมา ประเพณีการฟังพระธรรมเทศนา และประเพณีทานธรรมที่เกิดจากความเชื่อเรื่องอานิสสงส์การสร้างพระธรรมคัมภีร์ ทำให้แต่ละวัดมีพระธรรมคัมภีร์ที่ชาวบ้านนำมาถวายวัดเป็นจำนวนมาก ตัวอักษรจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญยิ่งในสังคมชนชาติไทย ผู้อาวุโสในสังคมชนชาติไทยหลายแห่งได้พยายามฟื้นฟูและส่งเสริมให้เยาวชนเรียนภาษาไทยและตัวอักษรไทยอย่างไรก็ดี ตัวอักษรไทยจะดำรงอยู่อย่างมีความหมาย เป็นเครื่องแสดงอัตลักษณ์ เป็นเครื่องมือสืบทอดพระพุทธศาสนา และเป็นกุญแจไขความรู้ที่บรรพบุรุษให้มาได้มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของคนรุ่นใหม่ที่เห็นความสำคัญ ช่วยกันศึกษา และพยายามสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป

๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ภาควิชาอักษร บรรยายเรื่อง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและศิลปะสมัยใหม่ ความโดยสรุปว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชวิสัยทัศน์อันกว้างไกล ทรงสถาปนาสังคมสมัยใหม่ให้กับสังคมไทย และทรงขับเคลื่อนไทยวิวัฒน์จากสังคมเก่าสู่สังคมใหม่อย่างมีความหมายยิ่ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ประชาชนแซ่ซ้องสรรเสริญถวายพระนามว่า “พระพุทธเจ้าหลวง” และ “สมเด็จพระปิยมหาราช” พระองค์ทรงบรรพชาเป็นสามเณรเมื่อครั้งยังคองอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ และทรงผนวชเป็นพระภิกษุระหว่างทรงครองราชย์เป็นพระองค์แรกอีกด้วย พระองค์ทรงครองราชย์ยาวนานตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๑๑ ถึง พ.ศ. ๒๔๕๓ ตลอดห้วงเวลายาวนานนั้น ทรงปฏิรูปลักษณ์ไทยอย่างถอนนิตยั้ง เสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๒ เมื่อ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ถึง ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๐ เสด็จประพาสสิงคโปร์ อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี ฝรั่งเศส อังกฤษ เบลเยียม เดนมาร์ก และนอร์เวย์ ระหว่างเสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๒ ทรงพระราชทานพระราชหัตถเลขาถึง “สมเด็จพระที่นั่งอัมรินทร์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าปิณฑิมาภคินี กรมขุนอุทัยเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ซึ่งสนองพระเดชพระคุณสมเด็จพระบรมชนกนาถในตำแหน่งเลขาธิการฝ่ายใน รวม ๔๓ ฉบับโปรดให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ จัดพิมพ์เป็น “พระราชนิพนธ์โกลบ้าน” พ.ศ. ๒๔๕๐

ในที่นี้ขออัญเชิญพระราชนิพนธ์โกลบ้านบางตอน ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใฝ่พระราชหฤทัยในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมนศิลปะกรรมทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นดนตรี ศิลปะการแสดง จิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะภาพถ่าย เครื่องปั้นดินเผา ศิลปะหัตถกรรม โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ดังตัวอย่างพระราชนิพนธ์บางตอน

“พอไปยืนให้ช่างกระดาชตัดรูป มันตัดเร็วจริง ๆ ถ้าเข้าไปงานวัดเบญจมบพิตรคงจะระยะ แกตตัดทีหนึ่งได้ถึงสามรูป วน ๆ เวียน ๆ อยู่อย่างนั้นจนบายมันลบายที่จะต้องการอะไรไปที่เรลเคอร์องต์ได้ทั้งลิ้น เดินนิดเดียวถึง ก็นับห้าและไล่กรอกที่ท่าสด ๆ เดียวนั้นทั้งสองอย่างแล้วให้ไปซื้อตัวจะเข้าไปดูในคอนเวอเชชเชนัลลอลแมนเยอเจ้าของโรงนั้นไม่เอาเงิน ยอมให้เข้าเปล่า ข้าต้อนรับอหกรู ด้านข้างน่าเป้นห้องใหญ่ยาวกว้างขวางมาก มีแท่นแลตั้งเก้าอี้มากเห็นจะเป็นที่ร้องเพลง ถัดเข้าไปข้างในอีกห้องหนึ่งเป็นแกละรี ไซรูปภาพเขียนแลภาพหล่อ ได้ชื่อรูปภาพเขียนสองแผ่น ตึกตาสามตัว ตามเยอนั้นให้รูปเมืองบาดเน บาเดน อย่างเก่าแผ่นหนึ่ง” (เมืองบาดเน บาเดน เยอรมนี ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๐)

“วันนี้ได้ค่าน้ำพริกจิ้มไข่เจียวอร่อยเพลินเป็นอันมาก แต่พริกที่ชน้ำปลาเวลานั้นมหาแหลก เขาไม่เข้าใจ หยิบพริกสำหรับกินกับปลาภูเขาเมื่อวานเห็นน้ำปลาทั้งเสียหมดเอาไว้แต่พริกเปล่า ๆ เทียวปอดแปด ไม่มีอย่างอื่นนอกจากที่จะพาดเคราะที่ทำอะไรต่าง ๆ แล้วเขียนรูป” (เมืองบาดเน บาเดน เยอรมนี ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๐)

เมื่อได้พิจารณาพระราชหัตถเลขาในพระราชนิพนธ์โกลบ้าน ช่วงที่เสด็จประพาสอยู่ในเยอรมนี ตามที่พระองค์ได้ทรงวิพากษ์วิจารณ์ไว้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น น่าจะเป็นการที่พระองค์ได้ทรงเยี่ยมชมนศิลปะแนว “German Expressionism” ของศิลปินเยอรมันเป็นประการสำคัญ และอาจมีศิลปะแนว “Fauvism” ตามสมควร รวมทั้งการที่พระองค์ได้เสด็จต่อไปยังอังกฤษ ฝรั่งเศส และประเทศอื่น ๆ ในยุโรปด้วยเช่นกัน

“เวลาบ่าย ๕ โมงจะมีรถหลวงไปรับที่เอสเสทึบิเชนอะไร ๆ ยึดยาวต่าง ๆ ...เอสเสทึบิเชนนั้นได้ตั้งอยู่กลางเมืองมีหอสูงของเดิมอยู่กลาง แล้วทำเป็นสวนรอบ แต่งปลูกไม้สี มีปีกเขอกแลเรีทำขึ้นใหม่ ใช้สีมาก กระโดดกลางทำด้วยศิลาแห่งใหญ่ ๆ ที่จริงงานดีแต่คนดูต่าง ๆ หนัก ๆ รูปพรรณสัณฐานนั้นก็เป้นสามเขาดังที่รูปหล่อรูปศิลาลงรูปภาพ มีรูปหล่อที่ดี ๆ พอดูได้อยู่บ้างแต่รูปภาพนั้นเต็มที ที่เป้นรูปเขียนอย่างเก่าอยู่ไม่เท่าใด นอกนั้นเป้นอย่างโมเดอนซึ่งเหลือที่จะเล่าว่ารูปอะไรเป้นอย่างไร มันหนักขึ้นไปกว่าเมืองเวนิค บางแผ่นน้ำยาเหมือนรูปทอยแครงหยอดเกาะ ๆ กันไปเป้นรูปพร่า ๆ บางแห่งเหมือนเอาเส้นหมึกกาโรนีย้อมสีแดงสีเขียวเหลืองทองไว้ตามแตจะนึกว่ารูปอะไร ยังมีอีกอย่างหนึ่งนั้นเป้นดินสอด่าเส้นเดียวเวลาเหมือนกันกับเด็ก ๆ มันเขียนเล่มที่เมรุฤทที่ศาลาวัด สับแยกที่จะเขียนนั้นคงจะหาให้น่าเกลียดที่สุดตามที่จะหาได้ ฤทแกล้งเขียนให้มันบ้า ๆ เช่นกับถ้าจะเขียนรูปผู้หญิงคงจะหาที่หน้าตาเสยะพื้นเขียนตาลีท้องคอคคล้าย ๆ กับเขียนปรตหลังโบลส์ ถึงเขียนสีก็เลือกเอาสับแยกดีที่เลวที่สุด ที่ไม่ตีเป้นการเกี สักใช้สีที่แปรปร่าเงาก็ไม่ต้องมี ระบายก็ไม่ต้องระบายป้ายลงไปเลย ๆ เส้นไม่ต้อง เดินดู ๆ ก็เป้นที่ท้อใจ คำที่ว่าอดนั้นกลายเป็นไม่มีอดในนั้นล็กนิดเดียว จะว่าเหมือนก็ไม่เหมือน จะว่างามก็ไม่งาม ถ้าจะเขียนให้เหมือนก็เลือกเอาเหมือนที่อย่างไรก็ดีที่สุด คือหมอกมัวมืดควนกระหลบ ถ้าจะแปรก็พระอาทิตย์เป้นสีทับทิม สีม่วง ต้นไม้สีม่วง พื้นแผ่นดินเปล่า ๆ สีเขียวอะไร โสภการโคกต่าง ๆ เช่นนี้” (เมืองมันโฮม เยอรมนี ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๐)

“รังสิตมาจากไฮเดลแบ็ก หมอให้มารักษาตัวอาบน้ำที่นี่ ได้นำรูปซึ่งถ่ายพร้อมกันที่บ้านเจ้าโวมารมาให้ลงชื่อ เขาลงกันหมดแล้วกับรูปที่เจ้าหญิงไฮไฟถ่าย แลรูปดอกไม้ที่เธอให้มาส่ง รูปที่ช่างถ่ายที่ไฮเดลแบ็กเล่นแสงสว่างเป้นชองนั้นเข้าที่มาก เขาเล่นกระดาชต่าง ๆ ออกจะครี ๆ ถ้าคนดูธรรมดาเห็นจะไม่ใคร่จะเห็นงานต้องดูอย่างเก้อัยกาที่เล่นรูปต่าง ๆ เช่นนี้ มันเหมือนกันกับเขียนรูปอย่างใหม่ ๆ ที่พอเกลียด แต่เพราะพอชอบเล่นถ่ายรูปจึงได้ชอบรูปแผลง ๆ ไปนึกถึงออกตาช่างเขียนแกลงเมื่ออัยเขียนตามเคยจึงได้ยกเขียนบ้า ๆ ได้ตั้งใจจะซื้ออัยบ้า ๆ ไปให้เห็นสักแผ่นหนึ่งว่าบ้าเพียงไหน แต่จับเข้าก็เสียตายเงิน เคยตั้งใจกัพันว่าจะซื้อสักแผ่นหนึ่งให้ได้ พอออกปากว่าจะซื้อคนที่ยืนอยู่ใกล้ ๆ ร่องจี้ ๆ ทั่วกันหมดเลยซื้อไม่ได้เช่นนี้มาหลายคราวนักหนาแล้ว” (เมืองบาดเน บาเดน เยอรมนี ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๐)

ด้วยพระราชวิสัยทัศน์และพระราชวินิจฉัยที่ยกว้างไกล ถ้าไม่มีข้าราชการที่ตามพระองค์ไม่ทัน จนกระทั่งพระองค์ต้องทรงบันทึกไว้ว่า “พอออกปากว่าจะซื้อคนที่ยืนอยู่ใกล้ ๆ ร่องจี้ ๆ ทั่วกันหมดเลยซื้อไม่ได้เช่นนี้มาหลายคราวนักหนาแล้ว” พระองค์คงตัดสินใจพระราชหฤทัยซื้อจิตรกรรมสมัยใหม่ ซึ่งอาจมีคุณค่าและประเมินค่าสูงมาก มาแขวนไว้ในพระบรมมหาราชวังหรือที่ใดสักแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ศ. ดร.มาโนช กษะนันท์ ภาควิชาอักษร บรรยายเรื่อง เครื่องกระเบื้องในพระที่นั่งวิมานเมฆ ความโดยสรุปว่า เครื่องกระเบื้องมีหลายลายแปลกตา สวยงาม เช่น ชาม โถ บัวพระโขนง ชูคกา ถ้วย แจกัน จัดแสดงในพระที่นั่งวิมานเมฆมาจากประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น จีน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำความนิยมเครื่องกระเบื้องของยุโรปมาสู่ประเทศไทย ไทยเคยสั่งซื้อและสั่งทำจากประเทศจีน กระเบื้องเคลือบนี้ได้เริ่มผลิตในสมัยราชวงศ์ชุ้น พัฒนาในราชวงศ์คัง และราชวงศ์ชง จนประสบความสำเร็จในสมัยราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง ในสมัยราชวงศ์หมิงนั้นได้มีการค้นพบผลิต “เครื่องลายคราม”

ในรัชสมัยของพระองค์เป็นสมัยที่บ้านเมืองเจริญมาก ชาวไทยมีเวลาที่จะชื่นชมงานศิลปะ หรือมีงานอดิเรกที่ตนพึงพอใจ เป็นยุคสมัยแห่งการเล่นสะสม “สิ่งของ” บางอย่าง เช่น เครื่องลายคราม ซึ่งเป็นของเก่าที่นิยมเล่นกันมาจนถึงปัจจุบัน

ผู้สนใจบทความดังกล่าวขออนุญาตค้นคว้าได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชบัณฑิตยสถาน
ห้องสมุดราชบัณฑิตยสถาน โทรสารหมายเลข ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๒
หรือทางเว็บไซต์ www.royin.go.th ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เทคนิคการทำงานให้มีความสุข

มนุษย์เราส่วนใหญ่ต้องใช้เวลามากกว่าที่ทำงาน หรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ถ้าเราต้องอยู่อย่างเบื่อหน่าย ก็แปลว่าเราต้องเสียเวลาอันมีค่าของเราไป การที่เราจะปรับเปลี่ยนที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน วัฒนธรรมขององค์กร ให้เป็นไปตามที่เราต้องการนั้นคงจะเป็นสิ่งที่ยาก ควรเริ่มจากการทำให้ตนเองมีความสุขในการทำงาน จึงจะสามารถสร้างสรรค์งานได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาองค์กรให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งแนวคิดการบริหารจัดการองค์กรยุคใหม่ นอกจากให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและการบริหารความแตกต่างของบุคคลภายในองค์กรแล้วยังมุ่งส่งเสริมและจัดการให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุขด้วย ปัจจุบันหลายองค์กรต่างร่วมกันรณรงค์เรื่อง **Happy Workplace** เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันสร้างให้ที่ทำงานเป็นสถานที่ที่แวดล้อมไปด้วยความสุข

หลักการสร้างองค์กรแห่งความสุข

ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (๒๕๕๓) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างองค์กรที่มีความสุขไว้ว่าต้องประกอบด้วยหัวใจสำคัญหลายประการคือ การทำงานเป็นทีม (team work) การมีความสุข (happy) มีความคิดสร้างสรรค์ที่นำไปสู่ความก้าวหน้า (creativity) นอกจากนี้ ได้นำเสนอแนวคิดและหลักการสร้างองค์กรแห่งความสุข ๔ ประการ ดังนี้

๑. สุขภาพดี คือ มีสุขภาพแข็งแรง ทั้งกายและจิตใจ
๒. น้ำใจงาม คือ การแสดงความมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกันและกัน
๓. ทางสงบ คือ การมีคุณธรรมอันเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในองค์กร
๔. ผ่อนคลาย คือ รู้จักผ่อนคลายต่อสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต
๕. หาความรู้ คือ การศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองตลอดเวลา
๖. ปลอดภัย คือ มีเงินรู้จักเก็บ รู้จักใช้ ไม่เป็นหนี้
๗. ครอบครัวดี คือ มีครอบครัวที่อบอุ่นและมั่นคง
๘. สังคมปลอดภัย สังคมดีมีความปลอดภัย คือ มีความรักสามัคคี เอื้อเฟื้อต่อชุมชนที่ตนทำงานและที่พำนักอาศัย

เสาวลักษณ์ รุ่งตะวันเรืองศรี (๒๕๕๕) ได้กล่าวถึง เทคนิคการทำงานในองค์กรให้มีความสุข ๕ ท เพื่อการทำงานที่มีความสุข โดยอธิบายว่า หลักการสำคัญที่จะช่วยให้บรรยากาศในที่ทำงานเต็มไปด้วยความอบอุ่น ซึ่งจะทำให้สถานที่ทำงานน่าอยู่ ประกอบด้วย

ท ที่ ๑ หัวเราะ เสียหัวเราะมักจะทำลายความเครียดได้เกือบทุกกรณี เสียหัวเราะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่สำคัญมาก เวลาที่เราหัวเราะ ร่างกายจะผลิตฮอร์โมนแห่งความสุขที่เรียกว่า เอนโดรฟิน ซึ่งสารนี้จะทำให้เกิดความอึดอึด เบิกบาน ผ่อนคลาย

ท ที่ ๒ หัวใจ ความห่วงใยระหว่างเพื่อนร่วมงาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของการสร้างบรรยากาศที่ดีในที่ทำงาน

ท ที่ ๓ เห็นอกเห็นใจ ท ที่ ๓ นี้มีความต่อเนื่องมาจาก ท ที่ ๒ เพราะเมื่อเรามีความห่วงใยแล้ว ก็จะนำมาซึ่งความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

ท ที่ ๔ ให้ การให้เป็นความสุขมากกว่าการรับ เพราะฉะนั้นการให้จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสร้างความสุขในที่ทำงาน การให้ในที่นี้หมายความรวมถึงทุกอย่าง

ท ที่ ๕ เหตุผลก่อนอารมณ์ อารมณ์ในที่นี้ หมายถึง ความรู้สึกใด ๆ ก็ตามที่จะนำไปสู่ความคิดที่ไม่สร้างสรรค์ ไม่สร้างสันติ ไม่สร้างความสงบในที่ทำงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ (๒๕๕๕) ที่นำเสนอเทคนิคและวิธีการง่าย ๆ สำหรับการสร้างความสุขในการทำงานด้วยการบริหารตนเอง ดังนี้

๑. อย่าคิดเล็กคิดน้อยกับเรื่องเล็กน้อย
๒. อย่าต่อว่าองค์กร
๓. อย่าเลือกงานที่รัก
๔. อย่าให้ร้ายหัวหน้างาน ควรเคารพและให้เกียรติหัวหน้า คอยสนับสนุนและช่วยเหลือหัวหน้าเท่าที่จะทำได้
๕. อย่าดูถูกเพื่อนร่วมงาน

ซึ่ง “เทคนิคการทำงานให้มีความสุข” สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถนำไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้ โดยมี วิธีการทำงานให้มีความสุข ดังนี้

๑. สิ่งแวดล้อม
 - ๑.๑ พัฒนาสิ่งแวดล้อมภายใน คือ ร่างกายและจิตใจ ด้วย ๓ อ คือ อาหาร อารมณ์ ออกกำลังกาย
 - ๑.๒ พัฒนาสิ่งแวดล้อมภายนอก คือ สถานที่ทำงานและคน
 - สถานที่ทำงาน ถ้าไม่สามารถไปจัดระเบียบที่ทำงานทั้งหมดได้ ก็ใช้วิธีจัดห้องทำงาน หรือ โต๊ะทำงานของเรา
 - คน หมายถึง ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับในศักยภาพของแต่ละคน มองในสิ่งบวก
๒. วิธีการทำงาน

ใช้หลักอิทธิบาท ๔ คือมีความรักในงาน แม้ไม่ได้ทำงานที่เรารัก ก็ให้รักงานที่เราทำ มีความเพียร ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางาน และทำให้รู้สึกสนุกเมื่อต้องเรียนรู้อะไรใหม่ ๆ

นางเฉลิมศรี จันทรทิม

กรมการศึกษาและพัฒนาความรู้ทางจิตวิทยาและสังคม

บรรยายทางวิชาการในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ไขปัญหาภาษาไทย

ถาม ราชศัพท์คำว่า **แปรพระราชฐาน** มีความหมายอย่างไร
 ตอบ ราชศัพท์คำว่า **แปรพระราชฐาน** เป็นคำกริยา หมายถึง **เปลี่ยนสถานที่ประทับไปอยู่ที่อื่นเป็นการชั่วคราว ใช้แก่ พระมหากษัตริย์**.

ถาม คำว่า **ฉันทลักษณ์** มีความหมายอย่างไร
 ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุว่า **ฉันทลักษณ์** เป็นคำนาม หมายถึง **ลักษณะแบบแผนคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง, ชื่อตำราไวยากรณ์ตอนที่ว่าด้วยลักษณะของคำประพันธ์**.

ถาม คำว่า **ฉันทาคติ** กับ **ฉันทานุมติ** มีความหมายอย่างไร
 ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุความหมายของทั้ง ๒ คำ ว่าเป็นคำนาม โดยคำว่า **ฉันทาคติ** หมายถึง **ความลำเอียงเพราะความรักใคร่ชอบใจ เป็นอคติ ๑ ใน ๔ ได้แก่ ฉันทาคติ โทสาคติ ภยาคติ และโมหาคติ**. ส่วนคำว่า **ฉันทานุมติ** หมายถึง **ความเห็นชอบตามโดยความพอใจ, การได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ**.

ถาม คำว่า **เทภระจาด** มีความหมายอย่างไร
 ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุว่า **เทภระจาด** เป็นคำกริยาที่เป็นภาษาปาก หมายถึง **อาการที่รถบรรทุกหรือรถโดยสารคว่ำทำให้ผู้โดยสารตายหรือได้รับบาดเจ็บหรือข้าวของต้องเสียหายไปทั้งคัน**.

ถาม คำว่า **ประทานบัตร** มีความหมายอย่างไร
 ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุว่า **ประทานบัตร** เป็นคำนามที่ใช้ในทางกฎหมาย หมายถึง **หนังสือสำคัญที่ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เพื่อให้มีสิทธิทำเหมืองแร่ภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น; ใบอนุญาตซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดออกให้แก่บุคคลผู้ประมูลได้ ให้มีสิทธิทำการประมงในที่ว่างประมูล**.

ถาม คำว่า **รอนสิทธิ** และ **ลอนสิทธิ** คำใดเขียนถูกต้อง
 ตอบ คำที่ถูกต้องคือ **รอนสิทธิ**.

ถาม คำว่า **รำรวยผิดปกติ** มีความหมายอย่างไร
 ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุว่า **รำรวยผิดปกติ** เป็นคำนามที่ใช้ในทางกฎหมาย หมายถึง **การมีทรัพย์สินมากผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติหรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่**.

ถาม คำว่า **วิจิจจฉา** มีความหมายอย่างไร
 ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุว่า **วิจิจจฉา** เป็นคำนาม หมายถึง **ความสงสัย, ความเคลือบแคลง, ความลังเล, ความไม่แน่ใจ**.

ราชบัณฑิตยสถาน
 สยามเสื่อป่า เขตดุสิต
 กทม. ๑๐๓๐๐

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
 ใบนุญาตที่ ๑๘๖/๒๕๕๐
 ไปรษณีย์ดุสิต

จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน เพื่อเผยแพร่งานวิชาการข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน

จัดทำโดย ฝ่ายช่วยอำนวยการและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม ราชบัณฑิตยสถาน

บรรณาธิการ นางนัยนา วราอัศวปติ เลขานุการกรม

กองบรรณาธิการ นายอภิเดช บุญสงค์

พิมพ์ที่ : บริษัท ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด ๓๐๗ ซอยลาดพร้าว ๘๗ วังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

โทร. ๐ ๒๙๖๖ ๑๖๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๒๕๑๒, ๐ ๒๙๖๖ ๑๖๐๙